

۱۲۳ خ ۱۵۱

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسن حقق داوری

(مجموعه پرسش و پاسخهای کاربردی داوری)

سعد باقری

مهدیه زندیه نیما عبداللهی

وکلاى پایه یک دادگستری

انتشارات جاووز

سرشناسه	: باقری، سعید، ۱۳۴۱-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام / Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: پرسمان حقوق داوری: مجموعه پرسش و پاسخهای کاربردی داوری / سعید باقری، نیما عبداللهی، مهدیه زندیه.
مشخصات نشر	: تهران: جاودانه: جنگل، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۴۶-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حقوق مدنی -- ایران -- پرسشها و پاسخها
موضوع	: Questions and answers -- Iran -- Civil rights
موضوع	: حقوق جزا -- ایران -- پرسشها و پاسخها
موضوع	: Questions and answers -- Iran -- Criminal law
شناسه افزوده	: عبداللهی، نیما، ۱۳۷۰ -
شناسه افزوده	: زندیه، مهدیه، ۱۳۶۹ -
رده‌بندی کنگره	: KMH۵۰۰
رده‌بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۰۸۲۳۲۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

عنوان کتاب: پرسمان حقوق داوری (مجموعه پرسش و پاسخهای کاربردی داوری)

مولفان: سعید باقری، مهدیه زندیه، نیما عبداللهی

ناشر: انتشارات جاودانه، جنگل

مدیر تولید: رضا خسروان

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۰

قطع و تیراژ: وزیری - ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰.۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۴۶-۷

واحد تولید: ۶۶۴۹۵۲۷۵ و ۰۲۱-۶۶۴۸۲۸۳۰

دفتر فروش تهران: ۰۲۱-۵۴۱۱۳ - ۰۲۱-۶۶۴۰۴۰۲۲

دفتر فروش اصفهان: ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۰۵ - دفتر فروش رشت: ۰۱۳-۳۳۲۶۵۱۱۳

www.jangal.com

کلیه حقوق این اثر برای مولفان محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

پیش گفتار

مقدمه دکتر عباس کریمی

مقدمه دکتر مرتضی شهبازی نیا

فصل اول: موافقت نامه داوری، شرایط و آثار آن ۱

۱. تراضی جهت ارجاع امر به داوری چه صوری دارد؟ ۱

۲. کدام دعاوی قابلیت ارجاع به داوری را دارند؟ ۲

۳. منظور از عبارت داوری پذیری چیست؟ ۲

۴. برای انعقاد موافقت نامه داوری چه شرایطی لازم است؟ ۲

۵. طرفین موافقت نامه داوری چه اشخاصی هستند؟ ۳

۶. اثر موافقت نامه داوری در صلاحیت مراجع قضایی چیست؟ ۳

۷. چنانچه فی مابین طرفین اختلاف، موافقت نامه داوری (اعم از قرارداد داوری یا شرط داوری)

وجود داشته باشد، آیا وجود موافقت نامه مزبور موجب سلب صلاحیت دادگاه می شود؟ ۴

۸. آیا شرط داوری از قرارداد اصلی مستقل است؟ ۶

۹. اگر در قراردادی شرط داوری وجود داشته باشد و متعاقباً الحاقیه یا متممی به قرارداد حاوی

شرط اضافه شود، آیا شرط داوری شامل متمم یا الحاقیه قرارداد نیز می گردد؟ ۸

۱۰. آیا در صورت انتقال قرارداد حاوی شرط داوری به شخص ثالث، شرط داوری نیز به وی

منتقل می گردد؟ ۸

۱۱. مقصود از عبارت «ابتدای مدت داوری» چیست؟ ۱۰

۱۲. آیا پس از تعیین داور، طرفین می توانند در شرایط داوری و حدود اختیارات داور، تغییراتی

بدهند؟ ۱۱

۱۳. چنانچه یکی از طرفین در موضوع اختلاف مطروحه نزد داور وکیل معرفی نماید، آیا وکیل

حق تمدید مدت داوری را دارد؟ ۱۲

۱۴. تفاوت داوری اجباری و اختیاری چیست؟ ۱۲

۱۵. مصادیق داوری اجباری کدام‌اند؟ ۱۳
۱۶. تفاوت داوری مطلق و مقید چیست؟ ۱۶
۱۷. منظور از داوری موردی و داوری سازمانی چیست؟ ۱۶
۱۸. در صورتی که در قرارداد داوری، تعداد داور معین نشده باشد، تکلیف چیست؟ ۱۷
۱۹. آیا پس از توافق طرفین برای مراجعه به داوری امکان انصراف یکی از طرفین از مراجعه به داوری وجود دارد؟ ۱۷

فصل دوم: شرایط و ممنوعیت‌های داوری ۱۹

۲۰. چه افرادی از انجام داوری ممنوع هستند؟ ۱۹
۲۱. منظور از اصل استقلال داور چیست؟ ۲۰
۲۲. ممنوعیت کلیه قضاات و کارمندان شاغل در محاکم قضایی مطرح در ماده ۴۷۰ ق.آ.د.م شامل چه افرادی می‌گردد؟ ۲۱
۲۳. آیا امکان داوری اشخاص خارجی در اختلافاتی که یک طرف آن ایرانی است، وجود دارد؟ ۲۲
۲۴. منظور از "هیأت" در ماده ۴۵۶ ق.آ.د.م چیست؟ ۲۳
۲۵. آیا انتخاب یکی از طرفین اختلاف به‌عنوان داور امکان دارد؟ ۲۳

فصل سوم: انتخاب، عزل و استعفاى داور ۲۵

۲۶. چنانچه در قرارداد داوری، حل اختلاف ناشی از اجرای قرارداد به یک داور مرضی‌الطرفین (بدون تعیین شخص معین) ارجاع شود و طرفین در انتخاب داور توافق ننمایند، تکلیف چیست؟ ۲۵
۲۷. وکیل یکی از طرفین در چه صورتی می‌تواند اقدام به تعیین داور نماید؟ ۲۶
۲۸. تعیین داور توسط شخص ثالث به چه نحوی است؟ ۲۶
۲۹. انتخاب شخص ثالث به‌عنوان شخص منصوب کننده داور چه ماهیتی دارد؟ ۲۷
۳۰. چنانچه انتخاب داور به شخص ثالثی واگذار شود و این شخص پیش از انتخاب داور فوت یا محجور گردد، تکلیف چیست؟ ۲۷
۳۱. آیا شخص ثالث که مسئولیت تعیین داور را دارد می‌تواند شخص حقوقی باشد؟ ۲۸
۳۲. چنانچه انتخاب داور به عهده شخص ثالث حقوقی باشد و این شخص پیش از انتخاب داور منحل یا ادغام گردد، تکلیف چیست؟ ۲۸
۳۳. آیا شخص ثالث که وظیفه انتخاب داور را دارد، وظیفه اخذ قبولی او را نیز دارد؟ ۲۹
۳۴. مأموریت شخص ثالثی که وظیفه‌ی تعیین داور را دارد چه زمانی خاتمه می‌یابد؟ ۳۰

پیش‌گفتار

داور، تخفیف یافته‌ی واژه دادور به معنای حکم، قاضی و قضاوت کننده است.^۱ داور را نیز قضاوت و انصاف درباره نزع و کشمکش و مرافعه دو یا چند تن تعریف نموده‌اند.^۲ کلیه نظام‌های قضایی و اجتماعی مدرن ضرورت حل‌وفصل دعاوی از طریق قضاوت خصوصی یا داور را به شدت احساس کرده‌اند و اجرای این مهم، نیازمند وجود داورانی است که در کنار سیستم قضایی کشور به حل‌وفصل اختلافات میان اشخاص بپردازند.

امروزه دیگر نمی‌توان مسئولیت حل‌وفصل تمام اختلافات موجود و حادث در یک ساختار اجتماعی را بر عهده نظام قضایی و دادگستری آن جامعه سپرد. استفاده از نهاد داور علاوه بر سرعت رسیدگی به دعاوی که از ویژگی‌های مهم و اختصاصی روش حل‌وفصل اختلاف است، امکان رسیدگی به اختلافات توسط اشخاص با تخصص‌های مختلف و چندجانبه را فراهم می‌آورد؛ بنابراین ضرورت وجود سیستم داور در هر جامعه‌ای به صورت مدون و سازمان‌یافته بیش از پیش احساس می‌شود.

در حال حاضر در نظام حقوقی ایران مواد ۴۵۴ لغایت ۵۰۱ ق.آ.د.م. مصوب ۱۳۷۹ در خصوص داور داخلی و ق.د.ت.ب. مصوب ۱۳۷۶ که مربوط به داور خارجی می‌باشد، مقررات اصلی نهاد داور ایران را تشکیل می‌دهند. لکن با وجود این مقررات و به دلیل نوپا بودن سیستم حل‌وفصل اختلاف از طریق داور در نظام حقوقی ایران در بسیاری از دعاوی مطروحه با موضوعات مختلفی از مبحث داور از جمله تقاضای ابطال، ابلاغ و اجرای رأی داور و... مواجه هستیم که بعضاً به دلیل عدم تصریح قانون‌گذار یا نبودن رویه قضایی ثابت قضاوت محترم در مقام رسیدگی و صدور رأی، وکلای محترم دادگستری در مقام دفاع از حقوق موکل و هم‌چنین اساتید بزرگوار و دانش‌پژوهان رشته حقوق در خصوص موضوعات داور با تشکیک آراء و خلأ یک رویه مشخص و ثابت روبه‌رو می‌باشند.

۱. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، ج ۳۸، تهران، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۹۰، ص ۴۶۵.

۲. همان.